

31 Δεκεμβρίου, 1990

[Α. Ν. ΛΟΪΖΟΥ, Πρόεδρος]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ,

Αιτήτρια,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 164/89).

Αίτηση ακυρώσεως — Λόγοι ακυρώσεως — Έλλειψη αιτιολογίας — Απόφαση της αρμόδιας Αρχής για ακύρωση της προσφυγικής ταυτότητας της αιτήτριας — Έλλειψη ειδικής αιτιολογίας — Οδήγησε σε ακύρωση της επίδικης απόφασης.

5

Λέξεις και Φράσεις — "Εκτοπισθείς" στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 19.9.74.

Αναθεωρητική Δικαιοδοσία — Δικαστικός έλεγχος — Εκτίμηση γεγονότων — Η Διοίκηση δεν πρέπει να υπερβαίνει τα ακραία όρια της διακριτικής της ευχέρειας και να προβαίνει σε πλημμελή άσκηση της ελεύθερης εκτίμησης ή/και να υποπέσει σε πλάνη περί τα πράγματα.

10

Στις 23.9.87, η αιτήτρια υπέβαλε αίτηση για αντικατάσταση της προσφυγικής της ταυτότητας. Η αίτηση απορρίφθηκε στις 22.12.88, λόγω του ότι τα στοιχεία που προέκυψαν μετά από νέα έρευνα μαζί με άλλα στοιχεία από δύο προηγούμενες έρευνες, δεν αποδείκνυαν ότι είχε τη συνήθη διαμονή της πριν την εισβολή στο κατεχόμενο χωριό Αυλώνα. Ως εκ τούτου η προσφυγική της ταυτότητα ακυρώθηκε.

15

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέκτηκε την προσφυγή και αποφάνθηκε ότι πάνω σε σχεδόν ταυτόσημα γεγονότα το αρμόδιο όργανο σε προηγούμενες περιπτώσεις έκαμε διαφορετικές εκτιμήσεις, ενώ στην υπό εξέταση περίπτωση αν και έκαμε διαφορετική εκτίμη-

20

ση και προέβη σε αλλαγή της προηγούμενης απόφασής του σε βάρος της αιτήτριας, δεν έδωσε, όπως θα ανεμένετο, ειδική αιτιολογία προς υποστήριξη της επίδικης απόφασης.

5 *Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.*

Αναφερόμενη υπόθεση:

10 *Republic v. Georghiades (1972) 3 C.L.R. 594.*

Προσφυγή.

15 Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία απορρίφθηκε αίτηση της αιτήτριας για αντικατάσταση της προσφυγικής της ταυτότητας.

A. Παπαχαραλάμπους, για την Αιτήτρια.

20 *A. Βασιλειάδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους Καθ' ων η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

25 *A. Ν. ΛΟΪΖΟΥ, Π.: Με την προσφυγή αυτή η αιτήτρια ζητά από το Δικαστήριο δήλωση του Δικαστηρίου ότι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση ημερομηνίας 31 Δεκεμβρίου, 1988, με την οποία απορρίφθηκε αίτησή της για αντικατάσταση της προσφυγικής της ταυτότητας είναι άκυρη και στερημένη κάθε νομικής ισχύος και αποτελέσματος."*

30 Η αιτήτρια γεννήθηκε στην Αυλώνα στις 8 Απριλίου 1946 και κατά το χρόνο της Τουρκικής εισβολής ήταν ανύπανδρη. Αμέσως μετά την εισβολή ο πατέρας της πήρε προσφυγική ταυτότητα στην οποία δεν καταχωρήθηκε ως εξαρτώμενο πρόσωπο η ίδια. Από 35 τα αρχεία των καθ' ων η αίτηση, φαίνεται ότι η αιτήτρια πήρε δική της προσφυγική ταυτότητα και σε μεταγενέστερο στάδιο γράφτηκε και ως εξαρτώμενο πρόσωπο στην προσφυγική ταυτότητα του πατέρα της.

40 Για την προσφυγική ιδιότητα της αιτήτριας έγινε κατ' αρχή έρευνα το 1978 και αφού λήφθηκαν υπόψη:

(α) Πιστοποιητικό του Κοινοτάρχη Αυλώνας ότι η αιτήτρια πριν και μέχρι την εισβολή είχε τη συνήθη διαμονή της στην Αυλώνα,

(β) Το γεγονός ότι η αιτήτρια είναι στους εκλογικούς καταλόγους 1972/73 στην οδό Σαλφούς 11, Λευκωσία και όχι στην Αυλώνα, και

(γ) Πληροφορίες από κατοίκους της Αυλώνας που ανέφεραν ότι η αιτήτρια πριν και μέχρι την εισβολή διέμενε στη Λευκωσία, ακυρώθηκε η προσφυγική ταυτότητα της αιτήτριας. Η αιτήτρια πληροφορήθηκε για την απόφαση για ακύρωση της προσφυγικής της ταυτότητας με επιστολή ημερομηνίας 4 Αυγούστου 1978.

Μετά από παραστάσεις της αιτήτριας έγινε επανεξέταση της περίπτωσης και λήφθηκαν οι ακόλουθες πληροφορίες:

(α) Ο εργοδότης της αιτήτριας κ. Ολύμπιος (Φαρμακέμπορας) ανέφερε ότι η αιτήτρια διέμενε στην Αυλώνα και 1-2 φορές τη βδομάδα διέμενε σε διαμέρισμα στη Λευκωσία στην οδό Σαλφούς αρ. 11 όπου διέμεναν μόνιμα δύο μεγαλύτεροι αδελφοί της.

(β) Η ιδιοκτήτρια του διαμερίσματος 2 στην οδό Σαλφούς αρ. 11, κα Βαλεντίνη ανέφερε ότι η αιτήτρια διέμενε στην Αυλώνα και 1-2 φορές τη βδομάδα έμενε στη Λευκωσία.

(γ) Ο Κοινοτάρχης Αγ. Σάββα Λευκωσίας κος Κ. Χριστοδουλίδης ανέφερε ότι η αιτήτρια διέμενε καθημερινά στην οδό Σαλφούς αρ. 11 Λευκωσία.

Τα πιο πάνω τέθηκαν υπόψη της Επιτροπής Εξετάσεως Προσφυγικής Ιδιότητας στη συνεδρία της στις 30 Αυγούστου 1979 και αποφασίστηκε και επανεκδόθηκε η προσφυγική ταυτότητα στην αιτήτρια.

Στις 23 Σεπτεμβρίου 1987 η αιτήτρια υπέβαλε αίτηση για αντικατάσταση της προσφυγικής της ταυτότητας. Έγινε νέα έρευνα και προέκυψαν τ' ακόλουθα:

(α) Η κα Βαλεντίνη Αναστασιάδη που διαμένει σε ένα από τα διαμερίσματα στην οδό Σαλφούς αρ. 11 και ιδιοκτήτρια του διαμερίσματος που ενοικιάζουν από πριν την εισβολή και μέχρι σήμερα δύο αδέρφια της αιτήτριας βεβαίωσε ότι η αιτήτρια δεν διέμενε εκεί μόνιμα. Απλώς πήγαινε 1-2 φορές τη βδομάδα για να καθαρίζει το διαμέρισμα που έμεναν τα αδέρφια της.

(β) Ο Σαββάκης Γεωργίου, εκτοπισμένος από την Αυλώνα,

που πριν την εισβολή εργαζόταν στη Λευκωσία, βεβαίωσε ότι η αιτήτρια διέμενε στην Αυλώνα και πάρα πολύ συχνά τη μετέφερε με το αυτοκίνητό του στην εργασία της.

- 5 (γ) Ο Κοινοτάρχης Αγ. Σάββα επανέλαβε ότι η αιτήτρια πριν και μέχρι την εισβολή διέμενε μαζί με τα αδέρφια της στην οδό Σαλφούς αρ. 11, Λευκωσία.

- 10 Τα πιο πάνω στοιχεία μαζί με τα στοιχεία από τις δύο προηγούμενες έρευνες για την προσφυγική ιδιότητα της αιτήτριας τέθηκαν υπόψη της Επιτροπής Εξετάσεως Προσφυγικής Ιδιότητας στη συνεδρία της στις 22 Δεκεμβρίου 1988 και για το λόγο ότι η
- 15 συνήθης διαμονή της πριν την Τουρκική εισβολή δεν ήταν οποιαδήποτε τουρκοκρατούμενη περιοχή, αποφασίστηκε όπως η αίτησή της μη εγκριθεί. Ως εκ τούτου η προσφυγική ταυτότητα της αιτήτριας ακυρώθηκε. Η αιτήτρια πληροφορήθηκε για την πιο πάνω απόφαση της Επιτροπής με επιστολή ημερομηνίας 31 Δεκεμβρίου 1988, και κατάχωρησε έγκαιρα την προσφυγή αυτή.

- 20 Η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου της 19ης Σεπτεμβρίου 1974, σχετικά με τον ορισμό του ενός εκτοπισθέντος αναφέρει:

"2. ΟΡΙΣΜΟΙ

- 25 (α) Εκτοπισθείς

Διά τους σκοπούς του παρόντος Σχεδίου Βοηθείας εκτοπισθείς θεωρείται το άτομον του οποίου:

- 30 (i) Η μόνιμος κατοικία ευρίσκεται εις κατελημμένην υπό των Τούρκων περιοχόν, ή κατέστη απροσπέλαστος, ή
- (ii) Η μόνιμος κατοικία ευρίσκεται εις περιοχόν η οποία εξεκενώθη κατόπιν υποδείξεως της Εθνικής Φρουράς ή
- 35 εκηρύχθη επικίνδυνος, ή
- (iii) Η κατοικία κατέστη ακατάλληλος διά στέγασιν λόγω ζημιών προξενηθεισών εις αυτήν ένεκα εχθροπραξιών."

- 40 Έχει υποστηριχθεί εκ μέρους των καθ' ων η αίτηση ότι το όλο θέμα ανάγεται στην ουσιαστική κρίση της διοίκησης και ότι η αρμοδία Αρχή ήταν ελεύθερη να εκτιμήσει ολόκληρη την ενώπιόν της μαρτυρία, τις δηλώσεις και βεβαιώσεις που προσκόμισε η αιτήτρια, να συνάγει συμπεράσματα από τα ενώπιόν της στοιχεία και

γεγονότα χωρίς να υπόκειται σε οποιουδήποτε κανόνες αποδείξεως, αρκεί να μην έχει υπερβεί τα ακραία όρια της διακριτικής της ευχέρειας και να προβεί σε πλημμελή άσκηση της ελεύθερης εκτίμησης ή/και να υποπέσει σε πλάνη περί τα πράγματα.

5

Συμφωνώ με την πιο πάνω θέση που υποστηρίζεται από τις Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου και που έχουν υιοθετηθεί σε σειρά αποφάσεων του Δικαστηρίου τούτου (Βλέπε μεταξύ άλλων **Republic v. Lefkos Georghiades** (1972) 3 C.L.R. 594, σελ. 692-695.) Θα πρέπει όμως στην προκειμένη περίπτωση να υποδειχθεί ότι πάνω σε σχεδόν ταυτόσημα γεγονότα το αρμόδιο όργανο σε προηγούμενες περιπτώσεις έκαμε διαφορετικές εκτιμήσεις ενώ στην υπό εξέταση περίπτωση, καίτοι έκαμε διαφορετική εκτίμηση και προέβηκε σε αλλαγή της προηγούμενης απόφασής της σε βάρος της αιτήτριας, δε δίδεται, όπως θα ανεμένετο, ειδική αιτιολογία προς υποστήριξη της επίδικης απόφασης.

10

15

Για το λόγο αυτό η επίδικη απόφαση ακυρώνεται και παραπέμπεται η υπόθεση προς επανεξέταση από το αρμόδιο διοικητικό όργανο.

20

Η προσφυγή επιτυγχάνει, δε δίδεται όμως οποιαδήποτε διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

25